

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Katedra jihoslovanských a balkanistických studií

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Vanji Igić

„Novodobá svatba v Bělehradě a v Praze“

Studentka Vanja Igić si pro svou bakalářskou práci vybrala téma v podstatě etnologické, rozhodla se na základě zúčastněných pozorování v kombinaci s užitím dotazníkové metody vytvořit jakousi charakteristiku současných svatebních obřadů v hlavních městech České a Srbské republiky, v Praze a Bělehradě. Takovýto výzkum mohla provést především díky znalosti srbského jazyka, neboť jako cizinec jazyka neznalý by měla jen malou šanci proniknout do pravé srbské svatby a nutně by musela zůstat jen na povrchní popisné rovině. Jedná se tedy také o práci komparativní. O tradičních českých i srbských svatbách existuje literatury poměrně dost, ale o stavu zvláště ve 2. polovině 20. století a současnosti je relevantních odborných pramenů poměrně málo. Jakým způsobem se tedy Vanja Igić s tímto handicapem vyrovnala?

Autorka práce zvolila kombinovanou metodu – nejprve se podívala do historie a pokusila je poměrně jednoduše shrnout jaké tradiční postupy, postavy a role v běžné tradiční srbské a české (Vanja Igić uvádí termín staročeské) svatbě. Tento postup je vcelku relevantní, neboť vytváří potřebnou platformu, na které se dají lépe analyzovat proměny a zcela nové atributy a součásti svateb, které se především po společensko-ekonomických proměnách našich zemí po nástupu komunistů k moci udály. Jediným výraznějším nedostatek této metody v posuzované práci je využívání jen redukovaného počtu pramenů, což sice práci jako takovou neochromuje, ale někdy nutně vede ke zkratkovitým a nejasným formulacím a závěrům, které nejsou dostatečně podloženy. Zvlášť patrné je to u pokusu postihnout „staročeskou“ svatbu v Praze. Často není v textu patrné, zda autorka hovoří obecně o poměrech v Čechách v minulosti či se hovoří přímo o tradicích pražských.

První oddíl se věnuje bělehradským a potažmo srbským svatebním tradicím, popisu průběhu svatby, osvětlení jmen a funkcí postav, které se na

tradiční svatbě objevují, předcházející námluvy, obřad, stěhování věna apod. Kolegyně Igić průběžně porovnává tradiční zvyky se současnými a zmiňuje se o rozdílech, které komentuje a leckdy i prezentuje některé vlastní hypotézy těchto diferenciací.

Druhý oddíl je zaměřen na „staročeskou“ či „staropražskou“ svatbu. Kolegyně Igić postupuje obdobně jako v prvním oddíle a také porovnává tradiční a současnou formu svatebního obřadu, byť jen s minimem podpory v odborné literatuře a s některými terminologickými pochybeními.

Vcelku se kolegyni Igić podařilo sestavit přesvědčivou komparativní studii o proměnách svatebních zvyklostí v Praze a Bělehradě a i na základě vlastního nasazení shromáždit konkrétní doklady a svědectví o současných formách tohoto tradičního obřadu. Silným nedostatek práce je velmi slabé zastoupení odborné literatury ve vztahu k tradičním svatbám. Jazyková stránka by v některých úsecích ještě chtěla dotáhnout, ale kolegyně Igić značně pokročila ve zpřesňování svého projevu v češtině a tato práce je její první rozsáhlejší. Proto tuto studii doporučuji k obhajobě.

vypracoval: PhDr. Jaroslav Otčenášek, PhD.

v Praze 4. 9. 2011